

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЕКОНОМІКИ ЗНАТЬ

©2024 ПІЛЕЦЬКА С. Т., ВАСЮТКІНА Н. В., БІЛОУС Н. П.

УДК 330.658
JEL: D92; G32; M21

Пілецька С. Т., Васюткіна Н. В., Білоус Н. П. Теоретичні аспекти управління фінансовим потенціалом підприємства в умовах економіки знань

Стаття висвітлює теоретичні аспекти управління фінансовим потенціалом підприємства. Визначено актуальність дослідження наукових підходів до управління фінансовим потенціалом підприємства, зокрема розглянуто сутність управління фінансового потенціалу, структура, цілі, завдання, закономірності та методи управління фінансовим потенціалом підприємства. Підкреслено, що фінансовий потенціал підприємства є важливим критерієм його здатності адаптуватися до змін зовнішнього та внутрішнього середовища та впливає на можливості підприємства генерувати достатньо коштів для покриття поточних витрат, здійснення інвестицій, бути привабливим для інвесторів, конкурентоспроможним на ринку та фінансово стійким. Зазначено, що фінансовий потенціал підприємства є складною системою, яка характеризується системністю, динамічністю, відкритістю, здатністю до розвитку, цілеспрямованістю, ієрархічністю, взаємодією із зовнішнім середовищем. Запропоновано під управлінням фінансовим потенціалом підприємства розуміти цілеспрямований управлінський вплив на фінансові ресурси з метою забезпечення фінансової стійкості, незалежності, ліквідності, конкурентоспроможності та стратегічних напрямів розвитку бізнесу в мінливому зовнішньому та внутрішньому середовищі функціонування. Управління фінансовим потенціалом підприємства передбачає розробку та реалізацію цілеспрямованої системи заходів, спрямованих на формування та ефективне використання фінансових ресурсів. Перспективами подальших досліджень у даному напрямі є розробка специфічного механізму управління фінансовим потенціалом підприємства для приведення у відповідність до закономірностей, що впливають на зміни як в об'єкті управління, так і в самій системі управління, що, своєю чергою, дозволяє впливати на кінцеві цілі управління фінансовим потенціалом підприємства.

Ключові слова: фінансовий потенціал, управління фінансовим потенціалом, методи, закономірності, підприємство.

Рис.: 2. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 18.

Пілецька Саміра Тимофіївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки повітряного транспорту, Національний авіаційний університет (просп. Любомира Гузара, 1, Київ, 03058, Україна)

E-mail: 0508486185@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3638-3002>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/1594639>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55865335600>

Васюткіна Наталія Володимирівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки повітряного транспорту, Національний авіаційний університет (просп. Любомира Гузара, 1, Київ, 03058, Україна)

E-mail: vasiytkina.natalia@npp.nau.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8546-9251>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210258202>

Білоус Наталія Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов за фахом, Національний авіаційний університет (просп. Любомира Гузара, 1, Київ, 03058, Україна)

E-mail: natalia.bilous@npp.nau.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6416-0623>

UDC 330.658
JEL: D92; G32; M21

Piletska S. T., Vasiutkina N. V., Bilous N. P. Theoretical Aspects of Management of Financial Potential of Enterprise in the Context of Knowledge Economy

The article highlights the theoretical aspects of management of the financial potential of enterprise. The relevance of the study of scientific approaches to the management of the financial potential of enterprise is determined, in particular, the essence of management of financial potential, structure, goals, objectives, patterns and methods of management of the financial potential of enterprise are considered. It is emphasized that the financial potential of an enterprise is an important criterion for its ability to adapt to changes in the external and internal environment and affects the ability of an enterprise to generate sufficient funds to cover current costs, make investments, be attractive to investors, competitive in the market and financially stable. It is noted that the financial potential of enterprise is a complex system, which is characterized by consistency, dynamism, openness, ability to develop, purposefulness, hierarchy, interaction with the external environment. It is proposed to understand the management of the financial potential of enterprise as a purposeful managerial influence on financial resources in order to ensure financial stability, independence, liquidity, competitiveness and strategic directions of business development in the changing external and internal environment of functioning. Management of the financial potential of the enterprise involves the development and implementation of a purposeful system of measures aimed at the formation and effective use of financial resources. Prospects for further research in this direction are the development of a specific mechanism for managing the financial potential of enterprise to bring it in line with the patterns that affect changes both in the object of management and in the management system itself, which, in turn, allows influencing the ultimate goals of management of the financial potential of enterprise.

Keywords: financial potential, management of financial potential, methods, patterns, enterprise.

Fig.: 2. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 18.

Piletska Samira T. – D. Sc. (Economics), Professor, Professor of the Department of Economics of Air Transport, National Aviation University (1 Liubomyra Husara Ave., Kyiv, 03058, Ukraine)

E-mail: 0508486185@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3638-3002>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/1594639>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=55865335600>

Vasiutkina Nataliia V. – D. Sc. (Economics), Professor, Professor of the Department of Economics of Air Transport, National Aviation University (1 Liubomyra Husara Ave., Kyiv, 03058, Ukraine)

E-mail: vasiutkina.natalia@npp.nau.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8546-9251>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210258202>

Bilous Natalia P. – PhD (Pedagogy), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Foreign Languages by Specialty, National Aviation University (1 Liubomyra Husara Ave., Kyiv, 03058, Ukraine)

E-mail: natalia.bilous@npp.nau.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6416-0623>

Кризова економічна ситуація істотно посилила рухливість зовнішнього бізнесу середовища, що негативно позначилося на результатах діяльності вітчизняних підприємств. В умовах господарювання потрібно вжити комплекс заходів, спрямованих на підвищення ефективності діяльності підприємств, що значною мірою залежить від їх фінансового потенціалу. Ступінь розвитку фінансового потенціалу підприємства, яка характеризується комплексністю, широтою охоплення та глибиною проникнення в усі причинно-наслідкові зв'язки економічних процесів, що мають місце на підприємстві, виступає індикатором загального його «здоров'я». За цих умов саме управлінню фінансовим потенціалом підприємства як найбільш складній і відповідальній ланці в усій системі управління слід приділяти особливу увагу.

Питання, пов'язані з управлінням фінансовим потенціалом підприємства, розглядаються у працях багатьох вчених-економістів, наприклад таких як Ареф'єва О. В., Андрієнко М. М., Кравченко О. Р. [1], Газуда М. В., Индус К. П., Лалакулич М. Ю. [4], Гудзь О. Є. [6], Іванець О. О. [8], Курінна О. В. [12] та ін.

Дослідження, проведені авторами, показали, що досягнутий на даний момент рівень наукових розробок у галузі теоретичних аспектів управління фінансовим потенціалом підприємств суттєво відстає від потреб підприємств, недостатньо розкрито функціональну систему управління фінансовим потенціалом підприємства.

Метою дослідження є теоретичні аспекти управління фінансовим потенціалом підприємства для забезпечення його сталого розвитку.

Основою фінансового потенціалу є відносини, які виникають на підприємстві щодо досягнення максимально позитивного фінансового результату за умов:

- ✦ наявності власного капіталу в розмірі, який сприяє виконанню умов ліквідності в дов-

гостроковому, середньостроковому та короткостроковому періодах і фінансовій незалежності від зовнішніх контрагентів;

- ✦ можливості залучення капіталу із зовнішніх джерел фінансування в обсязі, необхідному для реалізації ефективних інвестиційних проектів;
- ✦ рентабельності інвестицій у запланованому розмірі;
- ✦ наявності ефективної системи контролю за фінансовими потоками, яка забезпечує прозорість інвестицій та отриманих результатів, а також фінансового стану підприємства.

Фінансовий потенціал не тільки визначає здатність підприємства залучити та раціонально використовувати внутрішні та зовнішні фінансові ресурси, а й реалізує найважливішу функцію – відтворення виробничої можливостей бізнесу [5]. Як наслідок – зростання корпоративного доходу, що сприяє збільшенню внутрішніх джерел інвестицій, а також підвищенню інвестиційної довіри та привабливості підприємства для інвесторів, у тому числі іноземних. Зі зростанням виробничих потужностей підприємства зростає його фінансовий потенціал, що позитивно впливає на підвищення загальної конкурентоспроможності підприємства. Тобто фінансовий потенціал характеризується фінансовою незалежністю підприємства, платоспроможністю, конкурентоспроможністю, фінансовою стабільністю, ліквідністю та оптимальною структурою капіталу.

Методичний інструментарій, сформований на основ сучасних теорій структури капіталу, «...дає змогу оптимізувати співвідношення власних і позикових фінансових коштів підприємства» [11]. Фінансовий потенціал підприємства формується під впливом двох основних груп факторів:

- ✦ фактори, що зумовляють накопичення фінансових ресурсів;
- ✦ фактори, що впливають на характер потреб у фінансуванні підприємства.

Слід звернути увагу на те, що більшість проблем на вітчизняних підприємствах спричинена неефективними підходами до управління фінансовим потенціалом, що частково можна пояснити відсутністю в дослідників і практиків єдиного погляду на цей процес. У зарубіжній та вітчизняній економічній літературі наводиться досить багато різних трактувань даного поняття. Пропонуємо розглянути тільки ті, що можуть розкрити сутність управління фінансовим потенціалом підприємства (табл. 1).

Наукові підходи до трактування поняття управління фінансовим потенціалом підприємства базуються на комплексному характері, що визначає його сутність із різних позицій системного, процесного, структурного, функціонального підходів.

Отже, управління фінансовим потенціалом підприємства представляє собою цілеспрямований управлінський вплив на фінансові ресурси з метою забезпечення фінансової стійкості, незалежності,

ліквідності, конкурентоспроможності та стратегічних напрямів розвитку бізнесу в змінному зовнішньому та внутрішньому середовищі функціонування. Фінансовий потенціал не існує окремо, це складова економічного потенціалу підприємства, яка функціонує поряд із організаційним, виробничим і маркетинговим потенціалом підприємства [1; 16; 17].

Взявши за основу пропозиції А. Шегди зі співавторами щодо складових системи управління фінансовим потенціалом, які виділяють такі елементи, як «апарат вироблення фінансових цілей і завдань управління (апарат управління); система фінансових функцій і методів управління; процес управління; засоби забезпечення процесу управління, що реалізуються на відповідних законах і принципах; механічне вдосконалення управління» [18] та провівши аналіз різних підходів до управління фінансовим потенціалом [6–8; 10–12], можна запропонувати структуру та розкрити процес функціонування системи управління фінансовим потенціалом підприємства (рис. 1).

Аналіз наукової літератури дозволяє диференціювати стратегічні та тактичні цілі управління фінансовим потенціалом підприємства. До страте-

Таблиця 1

Трактування поняття «управління фінансовим потенціалом» підприємства

Науковий підхід	Визначення
Структурний	«Цілеспрямована діяльність органів влади, направлена на забезпечення ефективного формування та використання матеріальної (реальних і потенційно доступних фінансових ресурсів домогосподарств, суб'єктів господарювання й органів місцевого самоврядування) та нематеріальної (організаційно-управлінських, функціонально-інфраструктурних та адаптивних можливостей економічної системи) складових фінансового потенціалу» [14]
	«Сукупність функцій, які потрібно виконати для досягнення цілей та передбачає пошук зовсім нових, оригінальних технічних рішень для задоволення реальних або потенційних потреб» [8]
Функціональний	«... має базуватися на принципах наукової обґрунтованості, самостійності, збалансованості інтересів регіону та держави, публічності та прозорості, адаптивності та гнучкості, ефективності, справедливості, відповідальності, прогресивності та поступальності» [4]
	«Діяльність уповноважених органів, яка націлена на забезпечення стимулюючої та регулюючої функцій фінансового потенціалу» [8]
Процесний	«Складний поетапний процес, що передбачає прийняття управлінських рішень з метою оптимізації фінансових і грошових потоків, співвідношення витрат і результатів, а також збільшення позитивного фінансового результату відповідно до обраної стратегії» [10]
	«... управління фінансовим потенціалом підприємства як логічно впорядкований процес, що акумулює в собі взаємопов'язані дії, спрямовані на забезпечення ефективності формування та реалізації фінансового потенціалу підприємства» [10]
Системний	«Система, що включає певні невід'ємні атрибути (суб'єкт, об'єкт, механізм, інструменти)» [4]
	«Комплекс інструментів, методів та способів, які застосовуються з метою ефективного формування та використання фінансових ресурсів підприємства» [13]
	«... управління фінансовим потенціалом розглядається як комплекс взаємопов'язаних компонентів» [18]

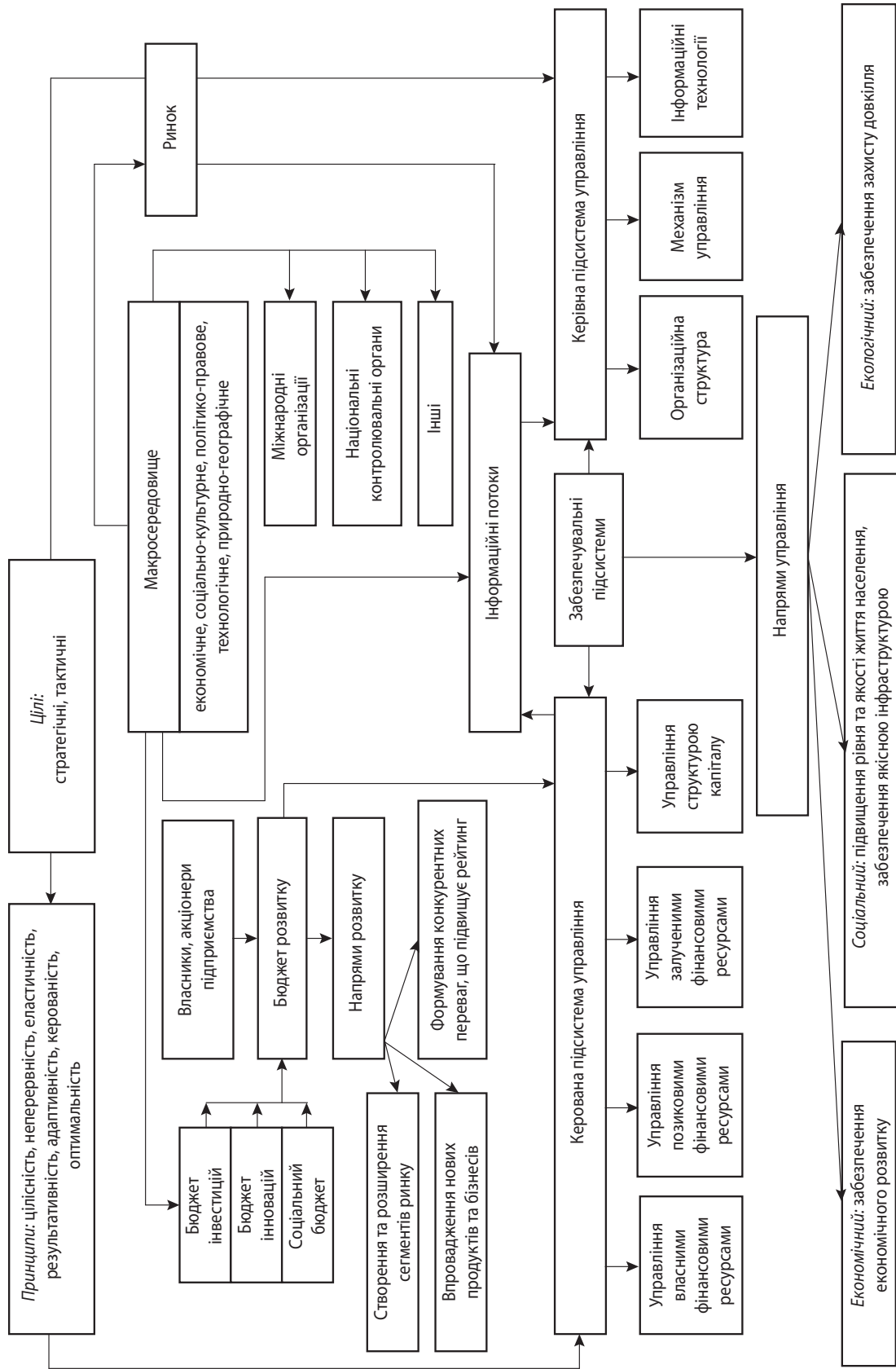

Рис. 1. Функціонування системи управління фінансовим потенціалом підприємства

гічних цілей управління фінансовим потенціалом доцільно віднести:

- ✦ досягнення лідерства в боротьбі з конкурентами на відповідному ринку;
- ✦ виживання підприємства в умовах конкурентної боротьби та негативного впливу зовнішнього середовища;
- ✦ уникнення банкрутства та великих фінансових втрат;
- ✦ забезпечення постійної фінансової рівноваги підприємства в процесі його розвитку.

Як тактичні цілі управління фінансовим потенціалом підприємства доцільно розглядати:

- ✦ зростання обсягів виробництва та реалізації продукції та послуг;
- ✦ оптимізацію співвідношення «витрати – результат»;
- ✦ максимізацію прибутку;
- ✦ мінімізацію ризику при передбаченому рівні прибутку;
- ✦ забезпечення рентабельності діяльності;
- ✦ оптимізацію грошового потоку.

При цьому необхідно розуміти, що стратегічні та тактичні цілі взаємопов'язані між собою та спрямовані на досягнення головної мети управління фінансовим потенціалом підприємства – поліпшення фінансових показників діяльності, що знаходить свій вираз у максимізації його ринкової вартості та забезпечує зростання добробуту працівників і власників підприємства.

Управління фінансовим потенціалом підприємства вимагає глибоких системних знань у теорії та практиці прийняття ефективних управлінських рішень. Таке твердження базується на основі системного уявлення про управління фінансовим потенціалом підприємства, а саме, виходячи з властивих йому ознак системності, серед яких слід виділити:

- ✦ динамічність управління фінансовим потенціалом підприємства у зв'язку зі змінами попиту та пропозиції фінансових ресурсів, доходів, витрат, капіталу, які забезпечують збільшення та поглиблення взаємозв'язків фінансового потенціалу та зовнішнього середовища;
- ✦ відкритість, яка багато в чому визначається інтенсивністю обміну інформацією та фінансовими ресурсами в умовах змінного зовнішнього середовища функціонування підприємства;
- ✦ здатність до розвитку, що є спільною рисою для всіх систем, оскільки основною метою формування та використання фінансового потенціалу є максимізація ринкової вартості підприємства [2; 3];

- ✦ цілеспрямованість процесів управління фінансовим потенціалом, що визначають ефективність функціонування системи загалом;
- ✦ ієрархічність системи, яка означає, що кожен підсистему управління фінансовою спроможністю можна розглядати як систему нижнього рівня, що складається з взаємодіючих і взаємопов'язаних підсистем;
- ✦ взаємодія системи управління фінансовим потенціалом підприємства та зовнішнього середовища полягає у формуванні та виявленні її характеристик лише в процесі функціонування та взаємодії цієї системи із зовнішнім середовищем, тобто в процесі управління фінансовим потенціалом;
- ✦ система реагує на вплив зовнішнього середовища, тим самим розвиваючи та зберігаючи якісну детермінацію і властивості, що забезпечують відносну стабільність і адаптивність діяльності.

Відомо, що дослідження складних систем передбачає їх поділ на окремі складові, які взаємозалежні та доповнюють одна одну. Отже, управління фінансовим потенціалом підприємства доцільно представляти у вигляді взаємопов'язаних і взаємодіючих підсистем: керованої та керівної. Елементами керівної підсистеми є: організаційна структура, механізм управління, інформаційні технології. Елементами керованої підсистеми є: управління власними фінансовими ресурсами, управління позиковими фінансовими ресурсами, управління залученими фінансовими ресурсами.

Управління фінансовим потенціалом підприємства має свої специфічні закономірності, які відображають сутнісні особливості самого процесу управління та характеризуються об'єктивністю, необхідністю та обов'язковістю їх прояву.

Конкуренція є невід'ємною та найважливішою рушійною силою ефективного управління фінансовим потенціалом підприємства, оскільки вона змушує підприємство йти на ризик нововведень з метою управління своїми позиціями на ринку. При цьому, з одного боку, в умовах невисокої інноваційної активності виробники втрачають ринки збуту та несуть фінансові втрати, з іншого боку, радикальні нововведення, які сприяють технічному оновленню виробництва та прориву в якісно новий стан виробничих сил і виробничих відносин, незмінно порушують стабільність виробництва та вимагають вкладення додаткових фінансових ресурсів.

Результати управління фінансовим потенціалом підприємства, які виявляються в обсягах і термінах руху його фінансових потоків, знаходять своє відображення в конкретних фінансових ре-

зультатах, оцінка яких здійснюється за відповідними методами [9].

Оптимальний розподіл і перерозподіл фінансових ресурсів визначає рух фінансових потоків, а також працездатність фінансової системи підприємства, спрямованої на збільшення його фінансового потенціалу, адекватного вимогам поточної економічної ситуації на цільовому ринку

Прийняття рішень у сфері управління фінансовим потенціалом підприємства має припускати досягнення певного компромісу між вимогами прибутковості, надійності та ліквідності капіталу підприємства відповідно до його місії та цілей в умовах кон'юнктури ринку, що склалася.

Формовані з різних джерел фінансові ресурси дають можливість підприємству своєчасно інвестувати кошти в інноваційне виробництво, випускати конкурентоспроможну продукцію і тим самим сприяти збільшенню його фінансового потенціалу.

Регулювання структурних перетворень фінансового потенціалу підприємства може вироблятися на основі формування фінансових ресурсів та їх використання. До першого належать такі інструменти управління: прибуток, дохід, амортизаційні відрахування, система цін та тарифів, дивіденди, процентні ставки, пайові внески, фінансові санкції, форми розрахунків та види кредитів. До системи розрахунків щодо використання фінансових ресурсів можна віднести: заробітну плату, премію, надбавки, пільги зі страхування життя та здоров'я, пенсійне забезпечення, інвестування в інноваційні проекти, інструменти податкового регулювання.

Методи управління фінансовим потенціалом підприємства представляють собою сукупність способів і прийомів, які мають певні інформаційні та аналітичні можливості управлінського впливу на фінансові ресурси. Вся різноманітність методів управління фінансовим потенціалом підприємства ділиться на три групи залежно від етапів управління цим процесом, які виконуються в певній послідовності: методи діагностики управління; методи регулювання його структурної динаміки; методи обґрунтування та прийняття фінансових рішень.

У рамках цих груп виділяються формалізовані та неформалізовані методи. До формалізованих методів належать: економіко-статистичні, економіко-математичні, програмно-цільові, а також методи лінійного та динамічного програмування, імітаційного та ситуаційного моделювання, SWOP-аналіз та ABC-аналіз. До неформалізованих методів належать: соціально-психологічні методи управління, методи експертних оцінок, метод сценаріїв та евристичні методи. Для оцінки фінансо-

вого потенціалу пропонуємо вдосконалену критеріальну модель (рис. 2), яка запропонована Педченко Н. С. [15].

ВИСНОВКИ

Критерієм здатності підприємства до адаптації к мінливому зовнішньому та внутрішньому середовищу функціонування підприємства є фінансовий потенціал, оскільки він впливає на можливості підприємства генерувати достатньо коштів для покриття поточних витрат і здійснювати інвестиції, бути привабливим для інвесторів, конкурентоспроможним на ринку та фінансово стійким.

Управління фінансовим потенціалом підприємства – це складний процес, який залежить від багатьох факторів зовнішнього та внутрішнього середовища. Він визначає, як зміни в економічному середовищі впливають на фінансові можливості підприємства, та обумовлює необхідність при управлінні фінансовим потенціалом враховувати ці фактори.

Управління фінансовим потенціалом передбачає розробку специфічного механізму для приведення у відповідність до вищенаведених закономірностей, що впливають як зміни в об'єкті управління, так і в самій системі управління, що дозволяє впливати на кінцеві цілі управління фінансовим потенціалом підприємства. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Ареф'єва О. В., Андрієнко М. М., Кравченко О. Р. Економічні аспекти механізму управління фінансовим потенціалом підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 35. Ч. 2. С. 47–52. URL: https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/44253/1/bses_2018_35%282%29__10.pdf
2. Васюткіна Н. В. Потенціал розвитку підприємства: діалектика поглядів та сутнісного розуміння. *Економіка і управління*. 2013. № 3. С. 58–67. URL: <https://e-u.edu.ua/journal/175.pdf>
3. Васюткіна Н. В. Підхід до побудови ієрархічної структури потенціалу розвитку підприємств. *Вісник THEU*. 2014. № 1. С. 154–163. URL: <https://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/555/567>
4. Газуда М. В., Індус К. П., Лалакулич М. Ю. Детермінанти формування і удосконалення системи управління фінансовим потенціалом України : монографія. Ужгород, 2017. 220 с.
5. Гринчуцький В. І., Блащак Б. Я. Теоретичні аспекти формування механізму нарощування фінансового потенціалу підприємств. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Вип. 3. С. 177–182. URL: <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/bitstream/123456789/2207/1/Grynychutskyi.pdf>

Рис. 2. Критеріальна модель оцінювання фінансового потенціалу

6. Гудзь О. Є. Діагностика та управління фінансовим потенціалом підприємства. *Облік і фінанси*. 2015. № 1. С. 71–76. URL: <https://afj.org.ua/pdf/249-diagnostika-ta-upravlinnya-finansovim-potencialom-pidприємства.pdf>
7. Дараган А. В., Геворкян А. Ю. Формування складників фінансового потенціалу підприємства. *Економічний простір*. 2021. № 167. С. 55–58. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/167-10>
8. Іванець О. О. Концептуальні підходи до управління потенціалом розвитку підприємства. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2012. № 4. С. 151–155. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2012_4_31
9. Костирко Л. А. Аналіз фінансового потенціалу в системі управління вартістю підприємства. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2015. № 4. С. 122–128. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VISUNU_2015_4_24
10. Кузенко Т. Б., Сабліна Н. В. Методичні підходи до управління фінансовим потенціалом підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 4. С. 123–130. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/26163/1/123-130.pdf>
11. Купира М. І., Колтунович О. В., Сокол Х. Я. Фінансовий потенціал підприємства: формування та детермінанти нарощення. *Економічний форум*. 2021. № 1. С. 127–134. DOI: <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2021-1-15>
12. Курінна О. В. Теоретичні аспекти управління фінансовим потенціалом підприємств. *Науковий вісник Академії муніципального управління: Серія «Економіка»*. 2014. Вип. 1. С. 161–171. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvamu_ekon_2014_1_18
13. Марченко В. М., Бондар А. І. Управління фінансовим потенціалом підприємства. *Ефективна економіка*. 2018. № 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2018.11.4>
14. Нагорнюк О. В. Щодо сутності фінансового потенціалу підприємства. *Бізнес Інформ*. 2017. № 10. С. 37–43. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2017-10_0-pages-37_43.pdf
15. Педченко Н. С. Потенціал розвитку при стратегічному управлінні підприємством : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2012. 365 с.
16. Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю., Лукаржевська-Мялик В. М. Економічний потенціал розвитку підприємства в системі управління його безпекою. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 44. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-34>

17. Пілецька С. Т., Лункіна І. Ю. Стратегічно орієнтований економічний потенціал підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. № 9/1. С. 17–23. DOI: [https://doi.org/10.37634/efp.2022.9\(1\).4](https://doi.org/10.37634/efp.2022.9(1).4)
18. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / А. В. Шерда, Т. М. Литвиненко, М. П. Нахаба та ін. Київ : Знання-Прес, 2002. 335 с.

REFERENCES

- Arefieva, O. V., Andriienko, M. M., and Kravchenko, O. R. "Ekonomiczni aspekty mekhanizmu upravlinnia finansovym potentsialom pidpriemstva" [Economic Aspects of Mechanism Management by Financial Potential of Enterprise]. *Prychornomorski ekonomichni studii*, iss. 35, part 2 (2018): 47-52. https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/44253/1/bses_2018_35%282%29__10.pdf
- Darahan, A. V., and Hevorkian, A. Yu. "Formuvannya skladnykh finansovoho potentsialu pidpriemstva" [Formation of Components of Financial Potential of the Enterprise]. *Ekonomicnyi prostir*, no. 167 (2021): 55-58. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/167-10>
- Hazuda, M. V., Indus, K. P., and Lalakulych, M. Yu. *Determinanty formuvannya i udoskonalennia systemy upravlinnia finansovym potentsialom Ukrainy* [Determinants of the Formation and Improvement of the Financial Potential Management System of Ukraine]. Uzhhorod, 2017.
- Hrynchutskyi, V. I., and Blashchak, B. Ya. "Teoretychni aspekty formuvannya mekhanizmu naroshchuvannya finansovoho potentsialu pidpriemstv" [Theoretical Aspects of Forming the Enterprises' Financial Capacity Building Mechanism]. *Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia*, iss. 3 (2019): 177-182. <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/bitstream/123456789/2207/1/Grynchutskyi.pdf>
- Hudz, O. Ye. "Diahnostyka ta upravlinnia finansovym potentsialom pidpriemstva" [Diagnostics and Management of Company Financial Potential]. *Oblik i finansy*, no. 1 (2015): 71-76. <https://afj.org.ua/pdf/249-diagnostika-ta-upravlinnya-finansovim-potencialom-pidpriemstva.pdf>
- Ivanets, O. O. "Kontseptualni pidkhody do upravlinnia potentsialom rozvytku pidpriemstva" [Conceptual Approaches to Management of Enterprise Development Potential]. *Naukovyi visnyk Poltavskoho universytetu ekonomiky i torhivli. Seriya «Ekonomiczni nauky»*, no. 4 (2012): 151-155. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpushk_2012_4_31
- Kostyrko, L. A. "Analiz finansovoho potentsialu v systemi upravlinnia vartistiu pidpriemstva" [Analysis of Financial Potential in the Enterprise Cost Management System]. *Visnyk Skhidnoukrajinskoho natsionalnogo universytetu imeni Volodymyra Dalia*, no. 4 (2015): 122-128. http://nbuv.gov.ua/UJRN/VSUNU_2015_4_24
- Kuzenko, T. B., and Sablina, N. V. "Metodychni pidkhody do upravlinnia finansovym potentsialom pidpriemstva" [Methodical Approaches to Enterprise Financial Potential Management]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 4 (2015): 123-130. <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/26163/1/123-130.pdf>
- Kupura, M. I., Koltunovych, O. V., and Sokol, Kh. Ya. "Finsanovyi potentsial pidpriemstva: formuvannya ta determinanty naroshchennia" [Financial Potential of the Enterprise: Formation and Determinants of Increase]. *Ekonomicnyi forum*, no. 1 (2021): 127-134. DOI: <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2021-1-15>
- Kurinna, O. V. "Teoretychni aspekty upravlinnia finansovym potentsialom pidpriemstv" [Theoretical Aspects of Management Enterprises Financial Capacity]. *Naukovyi visnyk Akademii munitsypalnoho upravlinnia: Seriya «Ekonomika»*, iss. 1 (2014): 161-171. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvamu_ekon_2014_1_18
- Marchenko, V. M., and Bondar, A. I. "Upravlinnia finansovym potentsialom pidpriemstva" [Managing Financial Potential of the Enterprise]. *Efektivna ekonomika*, no. 11 (2018). DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2018.11.4>
- Nahorniuk, O. V. "Shchodo sutnosti finansovoho potentsialu pidpriemstva" [On the Essence of the Financial Potential of Enterprise]. *Biznes Inform*, no. 10 (2017): 37-43. https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2017-10_0-pages-37_43.pdf
- Pedchenko, N. S. *Potentsial rozvytku pry stratehichnomu upravlinni pidpriemstvom* [Development Potential in Strategic Enterprise Management]. Poltava: PUET, 2012.
- Piletska, S. T., and Lunkina, I. Yu. "Stratehichno oriietovanyi ekonomichni potentsial pidpriemstva" [Strategically Oriented Economic Potential of the Enterprise]. *Ekonomika. Finansy. Pravo*, no. 9/1 (2022): 17-23. DOI: [https://doi.org/10.37634/efp.2022.9\(1\).4](https://doi.org/10.37634/efp.2022.9(1).4)
- Piletska, S. T., Korytko, T. Yu., and Lukarzhavska-Mialyk, V. M. "Ekonomicnyi potentsial rozvytku pidpriemstva v systemi upravlinnia yoho bezpekoiu" [The Economic Potential of Enterprise Development in the System of Its Security Management]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 44 (2022). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-34>
- Shehda, A. V. et al. *Finansovyi menedzhment* [Financial Management]. Kyiv: Znannia-Pras, 2002.
- Vasiutkina, N. V. "Pidkhid do pobudovy ierarhichnoi struktury potentsialu rozvytku pidpriemstv" [An Approach to Building a Hierarchical Structure of Enterprise Development Potential]. *Visnyk TNEU*, no. 1 (2014): 154-163. <https://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/555/567>
- Vasiutkina, N. V. "Potentsial rozvytku pidpriemstva: dialektyka pohliadiv ta sutnisnogo rozuminnia" [The Potential of Enterprise Development: The Dialectic of Views and Essential Understanding]. *Ekonomika i upravlinnia*, no. 3 (2013): 58-67. <https://e-u.edu.ua/journal/175.pdf>